

IU BOHIGAS i BLANCH

mestre de català

L'1 de maig d'enguany farà cent anys que lu Bohigas va néixer a Salt. Compromès amb els durs temps que li va tocar viure, va mantenir-se ferm en la seva voluntat d'ensenyar el català i la cultura catalana i demostrar, en els seus escrits, poemes i versos, que és una llengua ben viva i dinàmica.

L'any 1986, l'Ajuntament de Salt li va atorgar una placa en reconeixement a la seva fidelitat, defensa i treball a favor de la llengua catalana. Però ara és hora de fer-li un altre homenatge públic i merescut, amb una exposició sobre la seva obra i donant el seu nom a la biblioteca pública del nostre poble, del seu poble, Salt, com a Biblioteca Pública lu Bohigas. Amb tot això volem donar a conèixer la seva lluita a les noves generacions per tal que no mori mai el record de tots aquells que van defensar, defensen i defensaran la nostra llengua i la nostra cultura.

Iolanda Pineda i Balló
Alcaldessa de Salt

IU BOHIGAS i BLANCH

***Catalanista i republicà,
enamorat dels llibres i de la
nostra llengua, fou pioner de
l'ensenyament del català a les
nostres comarques.***

L'Iu Bohigas i Blanch (1911-2004) va néixer al veïnat de Salt, on va aprendre català de forma autodidacta, sobretot llegint les Converses Filològiques del mestre Pompeu Fabra. Als quinze anys va començar a escriure poemes i ben aviat va donar classes de català i d'esperanto al Centre Republicà de Salt, on va conèixer la que seria la seva dona, la Felipa Costabella.

Del 1930 al 1933, en plena efervescència social i cultural del poble, l'Iu Bohigas, l'Agustí Cabruja i d'altres joves saltencs van publicar la revista El Poble de Salt. L'Iu hi escrivia articles sobre la nostra llengua i també els editorials. La seva activitat periodística va continuar l'any 1934 al diari republicà de Girona l'Autonomista, on va escriure alguns editorials. Malgrat obtenir el títol de mestre, només en va poder exercir uns mesos a Bonmatí. Primer el servei militar i després la guerra civil van estroncar per sempre la seva vocació.

L'any 1936, durant un breu període de temps, fou regidor de Cultura de l'Ajuntament

de Salt, fins que ho deixà per anar al front d'Aragó amb l'exèrcit popular.

Acabada la guerra, es va exiliar a França, on va haver de fer tota mena de feines per sobreviure: va treballar arreglant camins, a la vinya, de carboner, i finalment d'administratiu en una empresa de Latour de France, un petit poble de la Fenolleda. Malgrat la precarietat de la seva situació, l'Iu destinava el poc que podia estalviar a comprar llibres, una de les seves passions. Mentrestant havia après francès de forma autodidacta, tal com ho havia fet anys enrere amb el català. També va aprofitar els darrers anys a França per obtenir el títol oficial de mestre de català, que li va atorgar el Govern de la Generalitat a l'exili.

Foren 14 anys d'exili, que culminaren amb el retrobament amb la seva esposa l'any 1949 i el posterior retorn a Salt, l'any 1953.

Malgrat que eren temps difícils per la nostra llengua, l'Iu va tirar endavant un curs de català per correspondència, el primer que es feia a les nostres contrades després de la guerra. Més endavant, també fou pioner en donar classes de català, tant a Salt com a Girona.

Reprenent una tasca que havia iniciat a França, va seguir recopilant refranys i frases fetes, escrivint poemes i, sobretot, llegint. La lectura i els llibres van ser sempre el seu refugi preferit.

Biblioteca Pública lu Bohigas

Sant Antoni, 1
17190 Salt
Tel. 972 24 03 22

Dilluns, dimecres i divendres: de 10 a 13.30h i de 16 a 20.30h

Dimarts i dijous: de 16 a 20.30h

Dissabte: de 10 a 13.30h

bibsalt@ddgi.es

www.bibgirona.net/salt

inSALT cultural

Ajuntament de
Salt

